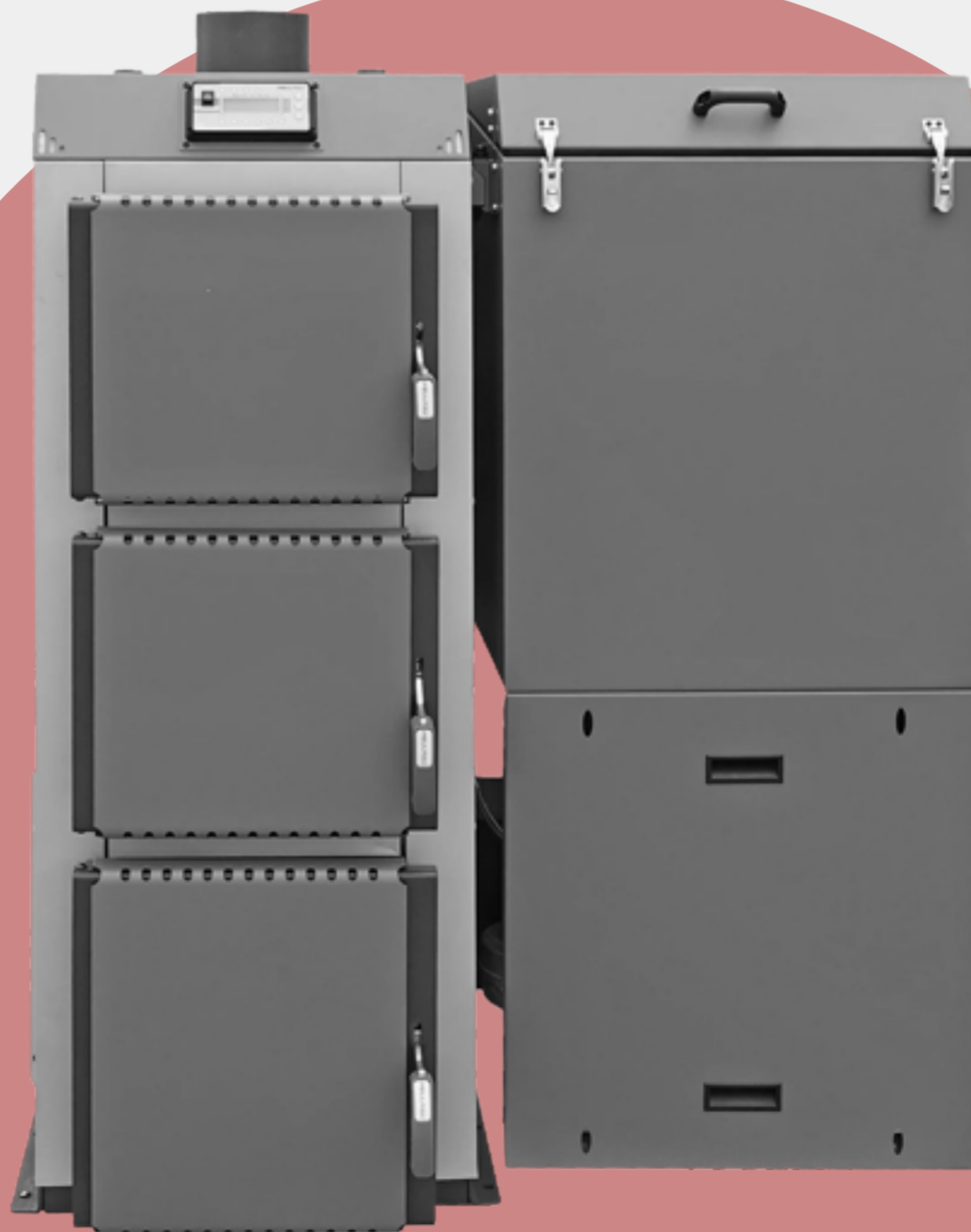

#Bezpieczeństwo

Kotły na paliwo stałe o mocy do 500 kW

Raport Inspekcji Handlowej

Kto, co i kiedy?

Wojewódzkie inspektoraty IH w Białymstoku, Katowicach, Lublinie i Poznaniu od sierpnia do października 2024 r. skontrolowały **10 modeli kotłów na paliwa stałe o mocy do 500 kW** w zakresie spełniania wymogów ekoprojektu. Zweryfikowano dokumentację i oznakowanie, jak i wybrane parametry.

Ekoprojekt UE zakłada uwzględnienie aspektów środowiskowych w projektowaniu produktu, by miał jak najmniejszy wpływ na środowisko w całym cyklu życia.

Tło kontroli

Sprawdziliśmy, czy kotły na paliwo stałe o mocy do 500 kW:

- emitują niebezpieczne substancje do atmosfery podczas spalania paliwa (cząstki stałe, organiczne związki gazowe, tlenek węgla, tlenki azotu),
- mają odpowiedni poziom sezonowej efektywności energetycznej – czy są wydajne.

Przedsiębiorców wytypowaliśmy na podstawie monitoringu własnego oraz dostępności wyrobów. Kontrole przeprowadziliśmy w 2 sklepach detalicznych oraz 8 hurtowniach.

Podstawa prawna

- Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. ws. wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 17 grudnia 2010 r. ws. procedur oceny zgodności wyrobów wykorzystujących energię oraz ich oznakowania

Wymagania formalne

Kontrola dokumentacji i oznakowania:

- oznakowania CE,
- deklaracji zgodności,
- dokumentacji technicznej,
- instrukcji obsługi,
- informacji na stronach WWW przedsiębiorców dot. np.: parametrów technicznych, ostrzeżeń, instrukcji eksploatacji oraz demontażu i recyklingu po zakończeniu eksploatacji kotła.

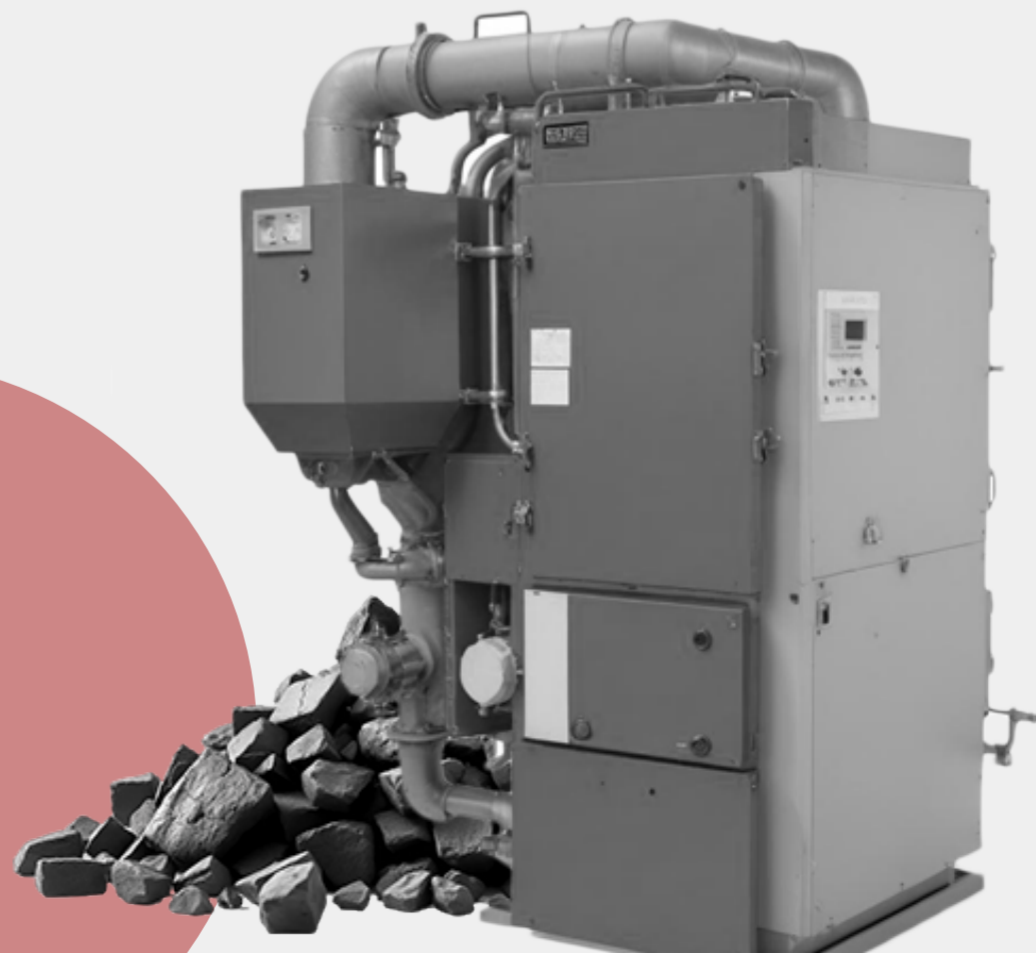

Wyniki kontroli – dokumentacja i oznakowanie

Niezgodności stwierdziliśmy w przypadku **3 na 10 modeli kotłów** na paliwo stałe. W 1 przypadku – więcej niż jedną.

2 przypadki – nieprawidłowo sporządzona deklaracja zgodności.

Efekt: Brak dowodu na sprawdzenie przez producenta, czy wyrób spełnia obowiązujące wymagania.

Wyniki kontroli – dokumentacja i oznakowanie

2 przypadki – instrukcja obsługi nie zawierała wszystkich wymaganych informacji (brak parametrów technicznych).

1 przypadek – kontrolowany na swojej stronie WWW nie zamieścił wszystkich wymaganych informacji, np. o parametrach technicznych, środkach ostrożności, instrukcji oraz wymogów dot. zalecanego paliwa).

Efekt: Brak kompletnych informacji w instrukcji obsługi może prowadzić do niewłaściwego montażu instalacji czy eksploatacji kotła, co ma bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo użytkowania wyrobu.

Brak informacji o odpowiednim paliwie lub sposobie użytkowania może prowadzić do zaburzenia optymalnej pracy urządzenia, a w konsekwencji – do jego uszkodzenia. Instrukcja powinna zawierać również informacje dotyczące demontażu i postępowania po zakończeniu eksploatacji, w tym związane z recyklingiem lub utylizacją.

Badania laboratoryjne

Eksperti w laboratorium zweryfikowali zadeklarowane przez producentów parametry kotłów na paliwa stałe:

- ▶ sezonową efektywność energetyczną ogrzewania pomieszczeń,
- ▶ emisje cząstek stałych dotyczące sezonowego ogrzewania pomieszczeń,
- ▶ emisje organicznych związków gazowych dotyczące sezonowego ogrzewania pomieszczeń,
- ▶ emisje tlenku węgla dotyczące sezonowego ogrzewania pomieszczeń,
- ▶ emisje tlenków azotu, wyrażonych jako ekwiwalent dwutlenku azotu, dotyczące sezonowego ogrzewania pomieszczeń.

Długotrwała ekspozycja na zwiększoną emisję tych związków może prowadzić do pogorszenia ogólnego stanu zdrowia, rozwoju chorób dróg oddechowych czy zaostrzenia objawów, np. astmy czy chorób skóry. Dlatego tak istotne jest, aby kotły wprowadzane do obrotu spełniały wymagania gwarantujące ich bezpieczne użytkowanie i oddziaływanie na środowisko.

Badania laboratoryjne

Etapy badań:

- ▶ przygotowanie kotła – instalacja i stabilizacja pracy urządzenia,
- ▶ pomiary w dwóch 6-godzinnych cyklach:
 - ➔ energetyczno-emisyjne przy pełnym (nominalnym) obciążeniu cieplnym i zredukowanym (minimalnym) obciążeniu cieplnym – pozwalają określić sprawność cieplną kotła, wartości emisyjne oraz sezonowe,
 - ➔ emisji szkodliwych substancji, takich jak tlenki azotu (NO_x), tlenek węgla (CO), organiczne związki gazowe (OGC) i cząstki stałe (PM),
 - ➔ energetyczno-ciepne – podczas dwóch cykli sprawdzane jest zużycie paliwa w celu określenia sprawności i efektywności kotła przy jednoczesnej ciągłej analizie spalin,
- ▶ analiza wyników w odniesieniu do parametrów zadeklarowanych w dokumentacji oraz wymagań określonych w rozporządzeniu (UE) 2015/1189.

Wyniki badań laboratoryjnych

Testy w laboratorium wykazały nieprawidłowości w 2 z 10 kotłów – zadeklarowana przez producenta sezonowa efektywność energetyczna ogrzewania pomieszczeń nie mieściła się w zakresie określonym przez rozporządzenie (UE) 2015/1189.

Sezonowa efektywność energetyczna ogrzewania pomieszczeń ma na celu rzeczywiste odzwierciedlenie zużycia energii w skali całego sezonu grzewczego. Ma uwzględniać zmienne warunki pracy i obciążenie kotła. Niższa sezonowa efektywność energetyczna ogrzewania pomieszczeń ma również wpływ na niższą klasę efektywności energetycznej – np. producent zadeklarował klasę A++, podczas gdy badania wykazały, że rzeczywista klasa to A+. Taki kocioł może być droższy w eksploatacji i mniej efektywny energetycznie.

Wyniki kontroli

Kontrola wykazała niezgodności w 4 produktach.

1 przypadek – niezgodność zadeklarowanej przez producenta sezonowej efektywności energetycznej ogrzewania pomieszczeń oraz nieprawidłowości w instrukcji obsługi.

1 przypadek – niezgodność zadeklarowanej przez producenta sezonowej efektywności energetycznej ogrzewania pomieszczeń.

2 przypadki – niezgodności formalne:

- nieprawidłowo sporządzona deklaracja zgodności,
- brak wszystkich wymaganych informacji w instrukcji obsługi i na stronie internetowej.

Efekty kontroli

W przypadku 2 kotłów stwierdzono niezgodności podczas badań laboratoryjnych. Trwają postępowania administracyjne, które mogą zakończyć się wycofaniem z obrotu kwestionowanych urządzeń.

W 2 przypadkach, w których stwierdzono jedynie nieprawidłowości w dokumentacji, nakazano podmiotowi odpowiedzialnemu działania naprawcze, które nadzoruje Inspekcja Handlowa.

Porady dla przedsiębiorców

Sprawdź, czy kocioł ma:

- ➔ prawidłową dokumentację techniczną – np. deklarację zgodności, sprawozdanie z badań potwierdzające spełnianie zadeklarowanych parametrów – i jest odpowiednio oznakowany,
- ➔ zapoznaj się z normami i wymaganiami obowiązującymi na terenie Unii Europejskiej, także jeśli sprowadzasz produkty spoza niej,
- ➔ etykietę efektywności energetycznej – upewnij się, że jest ona zgodna z wymogami i zawiera wszystkie niezbędne informacje.

Zapewnij pełne i jasne instrukcje obsługi oraz montażu i konserwacji kotła w języku polskim.

Zamieść na stronie internetowej informacje o demontażu, recyklingu lub unieszkodliwieniu po zakończeniu eksploatacji (dotyczy producentów, importerów i upoważnionych przedstawicieli).

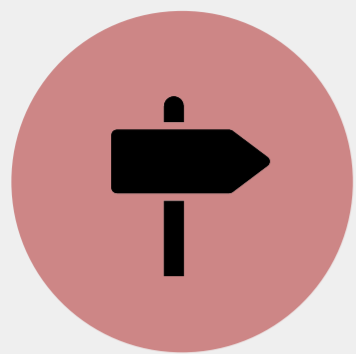

Porady dla konsumentów

Przy wyborze kotła weź pod uwagę:

- rodzaj paliwa, którego zamierzasz używać – węgiel, drewno, pellet, brykiet itp.,
- wielkość ogrzewanej powierzchni – wybierz kocioł odpowiedniej mocy i pojemności,
- sprawność kotła – powinna być jak najwyższa, gdyż wysoka sprawność oznacza lepsze wykorzystanie paliwa i jego mniejsze zużycie,
- stosunek ceny kotła do kosztów jego użytkowania – kocioł o wysokiej sprawności może być droższy w zakupie, ale tańszy w eksploatacji,
- czy na kotle są dane producenta/importera oraz znak CE.

Pamiętaj, że instalacja i serwisowanie kotłów powinny odbywać się zgodnie z wytycznymi producenta, przez uprawnionych do tego instalatorów monterów czy serwisantów.

Na skróty

Kotły z nieprawidłowościami → 4/10

2 – niezgodności formalne

1 – niezgodności formalne i konstrukcyjne

1 – niezgodności konstrukcyjne

Kotły bez stwierdzonych nieprawidłowości → 6/10

Zescreenuj i podaj dalej!

Listę skontrolowanych
produktów
znajdziesz w osobnym
dokumencie na [**uokik.gov.pl**](https://uokik.gov.pl)

